

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

Autoritate publică autonomă

București, ROMÂNIA

Bd. Libertății nr.14, sector 5, cod 050706

Fax: (004)021-305.53.54 Tel./fax: (004)021-305.53.56

www.cna.ro

TelVerde : 0.800.888.555 e-mail : cna@cna.ro

Decizia nr. 8 din 15.01.2015

privind amendarea cu 10.000 lei a S.C. REALITATEA MEDIA S.A.
cu sediul în București, Șos. București-Ploiești nr. 172-176, Clădirea Willbrook,
corp A, et. 3, cam. 5, sector 1 C.U.I. 14080700

- pentru postul de televiziune REALITATEA TV

Întrunit în ședință publică în ziua de 15 ianuarie 2015, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat rapoartele întocmite de Direcția Monitorizare, în baza reclamațiilor înregistrate sub nr. 12187/09.10.2014 și 12830/03.11.2014 cu privire la emisiunile « Jocuri de putere » și « Ediție specială » difuzate în zilele de 08, și respectiv, 31 octombrie 2014, de postul REALITATEA TV.

Postul de televiziune REALITATEA TV aparține S.C. REALITATEA MEDIA S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 30.8/27.03.2001, decizia de autorizare nr. 447.0/30.10.2001 și reautorizare nr. 447.2-2/25.10.2011).

În urma dezbaterilor ce au avut loc după analizarea rapoartelor de monitorizare și a vizionării înregistrărilor, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul a încălcat prevederile art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale art. 40 alin. (3) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului, toți furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să asigure informarea obiectivă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor și să favorizeze libera formare a opiniilor.

Conform prevederilor art. 40 alin. (3) din Codul audiovizualului, moderatorii, prezentatorii și realizatorii programelor au obligația să nu folosească și să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență.

În fapt, în ziua de 08.10.2014, postul de televiziune Realitatea TV a difuzat, în direct, emisiunea de dezbatere "Jocuri de Putere", moderată de dl. Rareș Bogdan.

În prima parte a emisiunii au fost invitați domnii: Lucian Isar, economist, Ovidiu Marincea și Oreste Teodorescu, jurnaliști, iar, în partea a doua a emisiunii, domnii Mirel Amariței, William Brînză și Dan Diaconescu, candidați la alegerile prezidențiale.

La începutul emisiunii a fost dezbătut un subiect cu privire la ancheta penală efectuată împotriva companiei rusești Lukoil, ce viza cazul unei posibile evaziuni și spălări de bani, dar și despre reacțiile liderilor politici în urma punerii sub sechestrul asigurător a produselor rafinării Petrotel-Lukoil, de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești.

În a doua parte a emisiunii s-a discutat despre șansele invitaților aflați în studio de a câștiga alegerile prezidențiale, motivele pentru care aceștia candidează și despre programele lor electorale.

Pe ecran au fost afișate următoarele titluri: *ATENTAT LA SIGURANȚA NAȚIONALĂ; PONTA, INTERVENȚIE GRATIS?; PARCHETUL: 230 MIL. EURO FRAUDĂ; NOUA ARMĂ ENERGETICĂ A LUI PUTIN; DE CE SFIDEAZĂ LUKOIL POPORUL ROMÂN; DE CE INTERVINE PONTA PENTRU RUȘI; **OCOLIȚI POMPELE LUKOIL! RUȘII, ACUZAȚI DE EVAZIUNE ȘI SPĂLARE DE BANI; CINE SUNTEȚI, DOMNULE NEKRASOV? CINE TRANSFORMĂ ROMÂNIA ÎN GUBERNIE?; UNIUNEA SOVIETICĂ: LOBBY LA BUCUREȘTI; CUM A AJUNS LUKOIL ÎN MAREA NEAGRĂ?; RAFINĂRIA ARE DOAR 468 DE ANGAJAȚI; MINCIUNA CELOR 3500 DE ANGAJAȚI.***

La începutul emisiunii, moderatorul a luat în discuție o serie de aspecte referitoare la compania Lukoil, respectiv, la activitatea vicepreședintelui acesteia, Vladimir Nekrasov, și al directorului general al rafinăriei Petrotel-Lukoil, Andrei Bogdanov, adresându-se telespectatorilor, în mod repetat, să nu-și mai alimenteze automobilele de la benzinăriile Lukoil, în ziua următoare.

Astfel, moderatorul Rareș Bogdan a formulat acuzații la adresa conducerii companiei Lukoil, respectiv la adresa d-lor Vladimir Nekrasov și Andrei Bogdanov, afirmând despre aceștia că sunt „șantajști” și că „își închipuie că România e o gubernie”, dezinformând publicul cu privire la cuantumul prejudiciului stabilit de procurori pentru acuzația de spălare de bani și evaziune fiscală, în contextul în care activitatea acestei companii făcea obiectul unei anchete penale în curs de desfășurare. Reprezentanților companiei Lukoil nu li s-a cerut un punct de vedere în legătură cu acuzațiile formulate la adresa acestora de „șantaj, amenințări, ziariști împușcați în cap, oameni de afaceri lichidați...”.

Redăm din raportul de monitorizare:

Moderator: ... *Șantajistii! Șantajistii, cei care iau cu raptul țări, care atacă, care calcă pe cap, care șantajează, amenință, își permit acum... dar ceea ce fac acești... aceste personaje absolut sinistre... Dumneavoastră știți că în istorie, deci în istorie, niciodată, dar absolut niciodată acest popor, acest imperiu, că a fost țarist, că a fost Uniunea Sovietică, că a fost noul țar - Putin, nu ne-a adus nimic bun, dar absolut nimic bun? Ei bine, acum, în țara noastră, la dumneavoastră în țară, la mine în țară... **A, să nu uit, vă rog eu frumos, dacă v-ați uitat vreodată în viață la Jocuri de Putere, o singură dată în viață la Jocuri de Putere, dacă iubiți cu adevărat România, vă rog eu: mâine, nu cumva să călcați în benzinăriile Lukoil! Da, vreți să-mi faceți plângeri la CNA... Faceți-mi unde vreți, la Parchete, la... Unde vreți voi. Deci nu cumva să călcați în benzinăriile Lukoil! Oamenii ăștia își permit... Crezi că suntem în Uniunea Sovietică, în '60? Că vine Hrușciov și dă cu pantoful? Cum îl cheamă pe-ăsta care a venit astăzi aici? Vladimir Nekrasov. Deci băieții ăștia de dincolo de Nistru își închipuie că România este o gubernie și nimeni nu le spune nimic. Șantaj, amenințări, ziariști împușcați în cap, oameni de afaceri lichidați pentru că nu au vrut să sărute inelul noului țar, Vladimir Putin. Asta este Rusia, prietene. Asta este Rusia pe care o propăvăduiesc unii. Un pericol real la Răsărit, care invadează teritorii și care astăzi își bate joc de un stat suveran, România, cu arme***

terestre, economice, psihologice și mai ales, dragi telespectatori, cu arme energetice. Noua armă energetică nu este Gazprom pentru Putin, în România este Lukoil și, în curând, KazMunaiGas, pentru că ceea ce fac cei de la Lukoil fac și ceilalți. Știți că pe acești indivizi nu i-a interesat niciodată să facă profit în România și că în realitate și-au transformat aurul negru în lichidități și nimeni nu i-a verificat? **Câte șpăgi dau oamenii ăștia? Câți baroni locali, deputați, senatori, miniștri, au luat bani de la Lukoil? Încă nu ne dăm seama de asta, dar rușii își vor da seama dacă mâine dimineată dumneavoastră, dragi telespectatori, nu veți mai opri pe la ei pe la pompă. Opriți unde vreți, dar nu la nesimțiți. ăștia își bat joc de dumneavoastră și de noi. Haideți să oprească la pompele Lukoil procurorii, doar procurorii, în toate pompele Lukoil. Deocamdată, deocamdată acuzația este de spălare de bani și evaziune fiscală, 230 de milioane de euro și multe minciuni. În realitate, se pare că paguba este de 700 de milioane de euro, dar pe lângă spălare de bani, mai adăugăm ceva, și evaziune fiscală, adăugăm încă două fapte, domnilor procurori: nesimțirea și șantajul acestui Vladimir Nekrasov și Andrei Bogdanov. Dacă sechestrul nu este ridicat până vineri, rușii amenință că închid rafinăria, care ar avea 3500 de angajați. Mint! Are 427 de angajați. 427 de angajați, atât are rafinăria Petrotel. Vă dați seama ce profit are rafinăria asta dacă evaziunea fiscală este de 230 de milioane de euro? Sau, în realitate, nu are profit, pentru că pe ei i-a interesat doar să schimbe aurul negru în bani. Adică, dumneavoastră credeți că câinele pleacă de la măcelărie? Păi aceiași ruși de la Lukoil au investiție de un miliard de euro în Bulgaria. Acum, investesc într-o rafinărie și se joacă, cum au făcut cu Mechelul, se joacă acum cu Lukoilul. Rușii joacă tare, au jucat în Ucraina și i-a aruncat, vai de capul lor, tot din cauza corupției, a corupției clasei politice. Acum, joacă în România și vedeți cum joacă. Ne așteptam, trebuia să ne înarmăm, ne era teamă că vin cu tancurile, că vin cu soldăteii verzi, sau negri, sau... Nu, vin cu amenințări ale domnului Nekrasov. Sincer, nu înțeleg, n-am înțeles nici aseară, nu înțeleg nici acum, de ce trebuia să intervină premierul în cauza acestor răufăcători, acestor indivizi care de-a lungul istoriei doar au furat, acestor indivizi care nici astăzi nu ne-au dat Tezaurul și care ne calcă în picioare românii din Transnistria, peste 500.000, și românii din Moldova, 3.500.000? **De ce face asta premierul român, ce-l împinge în luptă? Sunt sute de mii de români cu conturile proprii, dragi telespectatori, sute de mii, unii dintre dumneavoastră, dar nu au pile la un asemenea nivel. Când te numești însă Lukoil ești cap de pod.****

(...) Eu iubesc România în fiecare zi și de asta vă spun simplu: dragi telespectatori, mâine vă urcați în mașinile dumneavoastră - avem și noi una aici pe DN1 la doi pași - am o rugămintă - eu sunt un om civilizat, port batistută, mă ceartă mama că se uită la mine la ora asta, dacă n-a adormit - **nu vă spun să scuipați, nu, asta să n-o faceți niciodată, niciodată. În schimb, puteți ocoli locul ăla. Ocoliți!**

În același context, moderatorul a adus în discuție și aspecte referitoare la anumite nereguli descoperite la benzinăriile Mol, despre care a afirmat că această companie ia toate produsele „poșircă” (motorină, benzină etc), de la rafinăria Petrotel, produse îndoite cu apă, cu de toate, fără a aduce dovezi în acest sens și fără a solicita un punct de vedere reprezentanților acestei companii.

Moderator: ... ***Deci compania Mol, deși ne spune că ia... iau toate produsele adiacente: și motorină, și benzină ș.a.m.d. de la rafinăriile din Ungaria, în realitatea le ia, tot așa, poșircă, de la rafinăria Petrotel – acel produs care este îndoit cu apă, îndoit cu de toate, ca să ne spună că este de fapt motorină. În realitate, doar că nu explodăm.***

În continuare, moderatorul și invitații emisiunii au făcut referiri la activitatea d-lui Vladimir Nekrasov, vicepreședinte Lukoil, susținând că reprezentanții acestei companii „*au împușcat ziariști*”, fără să aducă dovezi în acest sens, și fără să-i solicite un punct de vedere cu privire la afirmațiile făcute.

Redăm din raportul de monitorizare:

„Oreste Teodorescu: *Fapta rămâne faptă. Cum să negociezi dacă o faptă...*

Moderator: ***Păi dacă fac un general FSB cum e domnul Nekrasov, sigur că se uită și procurorii așa... ”Dom’le, ăștia au împușcat ziariști, au împușcat (neinteligibil). În Rusia e no man’s land, acolo”.***

Oreste Teodorescu: *Eu cred că această afirmație, că ”am negociat cu procurorii”, este un fals. Eu sunt absolut convins că procurorii, în România, nu pot negocia actul de justiție.*

La revenirea în studio, după pauza publicitară, moderatorul a îndemnat din nou telespectatorii să nu mai folosească benzinăriile Lukoil, folosind un limbaj injurios la adresa conducerii acestei companii.

„Moderator: ... *”Ăștia cred că suntem în timpul războiului. Ne dau termene limită. Bă, dar n-ai veni tu, Nekrasov, să ne aduci măcar niște bucăți... niște bucăți din Tezaur? Sau din tablourile pe care ni le-ați furat? N-ați putea voi să ne aduceți măcar o bucată din pământul pe care și astăzi îl ocupați cu tancurile în Transnistria? Băi... nesimțiți...”.*

Atât la începutului celei de-a doua părți a emisiunii, cât și la finalul acesteia, moderatorul a reluat îndemnul către telespectatori, de a nu mai folosi benzinăriile Lukoil.

În aceeași ședință publică, membrii Consiliului au analizat și raportul de monitorizare cu privire la emisiunea “Ediție specială”, difuzată în data de 31 octombrie 2014 și au constatat că pe parcursul acesteia, în contextul abordării subiectului cu privire la traficul din București, invitatul emisiunii, dl. Rareș Bogdan, a folosit un limbaj injurios la adresa primarului municipiului București, dl. Sorin Oprescu, adresându-i-se cu apelativul “cretin”, fapt de natură a-i prejudicia imaginea.

Exemplificăm din raportul de monitorizare:

Rareș Bogdan: *Nu, marea problemă e, și ar trebui să știe toată țara, nu doar bucureștenii. Dacă e, dacă trebuie făcut ceva în acest oraș, ar trebui luat...*

Ion Cristoiu: *Este dinamitarea...*

Rareș Bogdan: *...dinamitată Primăria Generală a Capitalei, în frunte cu primarul general. Băiatul ăsta, dacă nu va fi arestat, poate să scoată oamenii afară din oraș. Nu se poate așa ceva!*

Eli Roman: *E vineri seară, Rareș Bogdan.*

Rareș Bogdan: ***Nu, deci de trei săptămâni în acest oraș nu se poate circula. Orașul numărul unu al României, cu două milioane jumate de oameni, este sufocat de acest cretin. Nu se poate așa ceva! Deci, în orice țară normală***

acest om ar trebui luat pe sus și mutat oriunde altundeva. Deci, Sorin Oprescu este o catastrofă, a nenorocit Bucureștiul complet. L-a nenorocit. Sunt convins că sunt foarte mulți oameni în mașină și îmi dau în momentul ăsta dreptate. Nu poți să faci patru kilometri în București într-o oră și douăzeci de minute. Nu se poate!”

Vizionând înregistrarea emisiunii „Jocuri de putere”, ediția din 8 octombrie 2014, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul nu a asigurat o informare corectă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor, pentru ca publicul să-și formeze propria opinie, întrucât, abordarea unui subiect ce a vizat ancheta penală desfășurată de procurori în legătură cu activitatea companiei Lukoil nu a fost făcută cu respectarea prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului.

Astfel, în contextul în care respectiva anchetă penală viza activitatea acestei companii, moderatorul și invitații au făcut afirmații nedovedite la adresa reprezentanților acesteia, pe care i-a acuzat că ar fi constrâns persoane, prin violență sau prin amenințare, în scopul săvârșirii infracțiunilor de spălare de bani și evaziune fiscală, iar despre dl. Nekrasov, moderatorul a afirmat că este general FSB, fără să aducă argumente în acest sens.

Or, o astfel de informație a fost de natură să dezinformeze publicul cu privire la comiterea acestor fapte de care este acuzată conducerea acestei companii, atât timp cât moderatorul și invitații nu au adus dovezi pentru a confirma săvârșirea acestora, ancheta penală fiind în desfășurare.

Un alt aspect reținut de Consiliu la aplicarea sancțiunii l-a constituit și cel potrivit căruia, în aceeași manieră de dezinformare a publicului, moderatorul a afirmat că premierul îi apără pe reprezentanții companiei Lukoil, fără să dovedească acest fapt.

De asemenea, cu privire la emisiunea „Ediție specială” din 31 octombrie 2014, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul nu a respectat prevederile art. 40 alin. (3) din Codul audiovizualului, întrucât moderatorul emisiunii i-a permis invitatului, dl. Rareș Bogdan, să folosească un limbaj injurios la adresa primarului Capitalei, dl. Sorin Oprescu, căruia i s-a adresat cu apelativul „cretin”, acuzându-l că a întârziat la emisiunea respectivă din cauza traficului din București.

Or, atât legislația audiovizuală, cât și cea comunitară, limitează dreptul la exprimare, în contextul în care în cadrul unei emisiuni televizate se folosește un limbaj injurios la adresa unei persoane, indiferent dacă aceasta este sau nu persoană publică.

Faptul că invitatul emisiunii, dl. Rareș Bogdan, nu a ajuns în timp util în studioul emisiunii „Ediție specială” din 31 octombrie 2014, din cauza traficului din București, acest fapt nu-i dă dreptul să folosească un limbaj injurios la adresa unui demnitar, în speță, a primarului Sorin Oprescu, întrucât această activitate economică nu face parte din atribuțiile Primarului General al Capitalei prevăzute la art. 63 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, ci intră în sfera de competență a Consiliului general al municipiului București, primarul asigurând aducerea la îndeplinire a hotărârilor acestui Consiliu.

În speță, moderatorul emisiunii nu este absolvit de respectarea prevederilor invocate, în condițiile în care invitatul emisiunii, dl. Rareș Bogdan, este și moderator și realizator de emisiuni, aspect pe care trebuia să-l aibă în vedere în momentul în

care invitatul a folosit un astfel de limbaj injurios.

Libertatea de exprimare este un drept fundamental al omului, însă radiodifuzorii trebuie să țină cont și de faptul că acest drept nu este unul absolut.

Ca principiu fundamental al statului de drept, libertatea de exprimare este temelia principiilor morale și presupune respectarea normelor de drept interne și internaționale care garantează tuturor persoanelor dreptul de a se manifesta potrivit propriilor opțiuni în relațiile cu ceilalți membri ai colectivității, cu condiția ca alți membri ai societății să nu fie lezați.

Curtea Europeană a stabilit, de asemenea, că articolul 10 din Convenție nu protejează numai substanța ideilor exprimate, dar și modul în care acestea sunt exprimate, precum și regula potrivit căreia *“dacă libertatea de opinie nu poate fi limitată, exprimarea opiniei poate forma obiectul unei limitări, fie și pentru respectarea drepturilor aparținând altor subiecte de drept”*.

În același sens, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat, prin prisma reglementărilor interne și europene, că, *„... demnitatea umană este un drept fundamental ocrotit cu precădere, chiar și înaintea dreptului la liberă exprimare, care poate fi supus anumitor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni, prevăzute de lege într-o societate democratică.”* (Decizia ICCJ 2047/2007).

În calitate de garant al interesului public, în baza competențelor și atribuțiilor stabilite prin lege, Consiliul Național al Audiovizualului consideră că radiodifuzorii au obligația să respecte drepturile fundamentale ale omului în cadrul serviciilor de programe, drepturi ocrotite de legislația audiovizuală și garantate de Constituția României.

Ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, respectiv, de gravitatea și efectele faptei, precum și de sancțiunile primite în ultimul an, membrii Consiliului au propus amendarea radiodifuzorului cu suma de 10.000 lei.

Supusă la vot, propunerea de amendare a S.C. REALITATEA MEDIA S.A. pentru încălcarea dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 40 alin. (3) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare, a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Lege audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul prevederilor art. 90 alin. (1) lit. h) și alin. (2) și ale art. 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. REALITATEA MEDIA S.A., titular al licenței audiovizuale nr. 30.8/27.03.2001, al deciziei de autorizare nr. 447.0/30.10.2001 și reautorizare nr. 447.2-2/25.10.2011, se sancționează cu amendă în cuantum de 10.000 lei pentru încălcarea prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 40 alin. (3) din Decizia

nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat postul de televiziune REALITATEA TV cu amendă de 10.000 lei, întrucât, în cadrul emisiunii „Jocuri de putere”, ediția din 8 octombrie 2014, moderatorul și invitații au făcut afirmații nedovedite la adresa unor reprezentanți ai unei companii petroliere, dezinformând publicul cu privire la comportamentul acestora, presupus ca fiind sub incidența legii penale, afirmații de natură să contravină prevederilor art. 3 din Legea audiovizualului.

De asemenea, în cadrul emisiunii „Ediție specială”, ediția din 31 octombrie 2014, moderatorul a permis invitatului emisiunii să folosească un limbaj injurios, deși dispozițiile art. 40 din Codul audiovizualului prevăd în sarcina acestuia obligația de a nu permite invitaților să folosească un limbaj injurios.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Serviciul juridic și reglementări,

Șef serviciu Dumitru Ciobanu